

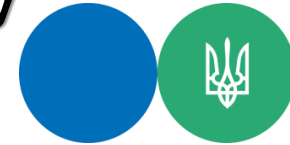

Державна
податкова
служба України

Звіт

про результати розгляду податкових спорів в адміністративному та судовому порядку за 2021 рік

1. РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ У ЧАСТИНІ ЯКІСНОГО, ВСЕБІЧНОГО, ОБ'ЄКТИВНОГО РОЗГЛЯДУ СКАРГ

Державна
податкова
служба України

Відповідно до пункту 56.1 статті 56 Податкового кодексу України рішення, прийняті контролюючим органом, можуть бути оскаржені в адміністративному або судовому порядку.

Процедуру оскарження платниками податків податкових повідомлень-рішень або інших рішень контролюючих органів під час адміністративного оскарження визначено, зокрема, Порядком оформлення і подання скарг платниками податків та їх розгляду контролюючими органами, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 21.10.2015 № 916, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23.12.2015 за № 1617/28062 (зі змінами) та Порядком розгляду контролюючими органами скарг на вимоги про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та на рішення про нарахування пені та накладення штрафу, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2015 № 1124, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03.02.2016 за № 178/28308 (зі змінами).

Протягом 2021 року до ДПС надійшло 10 925 скарг (заяв) на 16 042 податкових повідомлень-рішень (рішень, вимог). Розглянуто 10 439 скарг (заяв) на 15 752 податкових повідомлень-рішень (рішень, вимог) на загальну суму 85 492,88 млн гривень, з них:

залишено без змін 10 736 податкових повідомлень-рішень (рішень, вимог) на 79,5 млрд гривень;

скасовано повністю 4 013 податкових повідомлень-рішень (рішень, вимог) на 4,7 млрд гривень;

скасовано частково 1 003 податкових повідомлень-рішень (рішень, вимог) на 1,3 млрд гривень.

За результатами розгляду скарг збільшено суму грошових зобов'язань на 0,01 млрд гривень.

З метою підвищення ефективності взаємодії підрозділів адміністративного оскарження з іншими структурними підрозділами органів ДПС на постійній основі здійснюється моніторинг повноти наповнення та своєчасного опрацювання рішень контролюючих органів на стадії проходження адміністративного оскарження в базах даних ДПС, а також наповнення матеріалами перевірки платників податків.

Протягом січня-грудня 2021 року на розгляді у судах різних інстанцій перебувало 77,4 тис. справ на суму 356,8 млрд гривень. Розглянуто 25,4 тис. справ на суму 105,9 млрд грн, з них: на користь органів ДПС – 17,7 тис. справ (у т.ч. немайнові спори) на суму 79,4 млрд грн., та на користь платників податків – 7,7 тис. справ на 26,5 млрд гривень.

Із загальної кількості справ, що у звітному періоді перебували (перебувають) на розгляді в судах різних інстанцій, одну з ключових категорій становили справи за позовами платників податків до органів ДПС про визнання недійсним/нечинними податкових повідомлень-рішень – 26,4 тис. справ на суму 245,9 млрд гривень. Розглянуто 7,2 тис. справ на загальну суму 68,8 млрд грн., з них на користь органів ДПС – 4,63 тис. справ на 50,7 млрд гривень.

Разом з тим, для надання практичної допомоги підрозділам супроводження судових справ територіальних органів ДПС у підсистемі АІС «Суди» ІТС «Податковий блок» діє механізм публікації позитивних справ, по яких винесені остаточні судові рішення на користь Держави, тобто справи, які містять позитивний досвід. Так, станом на 01.01.2022 до інформаційної системи внесено 443 справи з позитивного досвіду.

Водночас, з метою визначення норм, тлумачення яких значно впливає (буде впливати) на дохідну/видаткову частину Державного бюджету України та щодо яких відсутня стала судова практика, за допомогою підсистеми АІС «Суди» ІТС «Податковий блок» здійснюється постійний моніторинг практикоутворюючих справ. На сьогодні, в базі даних міститься інформація по 518 таким справам.

2. УЗАГАЛЬНЕННЯ ПРАКТИКИ РОЗГЛЯДУ ПОДАТКОВИХ СПОРІВ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ТА СУДОВОМУ ПОРЯДКУ.

ДПС на постійній основі для врахування в роботі надсилає територіальним органам огляд результатів розгляду скарг платників податків (єдиного внеску) в адміністративному та судовому порядку.

Територіальним органам ДПС надіслано огляд результатів розгляду скарг платників податків (єдиного внеску) в адміністративному та судовому порядку (листи ДПС від 01.03.2021 № 5252/7/99-00-06-02-02-07, від 06.01.2021 № 315/7/99-00-20-01-02-07, від 30.03.2021 № 7702/7/99-00-20-01-02-07, від 07.06.2021 № 12964/7/99-00-06-02-02-07, від 05.07.2021 № 15154/7/99-00-20-01-01, від 18.08.2021 № 18983/7/99-00-20-01-03-07, від 07.09.2021 № 20385/7/99-00-20-01-03-07, від 07.09.2021 № 20414/7/99-00-06-02-02-07, від 27.10.2021 № 24043/7/99-00-20-03-03-07, від 10.11.2021 № 25108/7/99-00-20-03-03-07 та від 02.12.2021 № 26795/7/99-00-20-03-03-07, від 10.12.2021 № 27391/7/99-00-06-02-02-08).

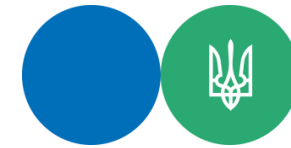
Крім того, структурним підрозділам ДПС листами від 06.01.2021 № 54/99-00-20-01-02-08, від 30.03.2021 № 2619/99-00-20-021-02-08, від 15.04.2021 № 3205/99-00-20-01-02-08, від 05.07.2021 № 6110/99-00-20-01-01-08, від 18.08.2021 № 7671/99-00-20-01-03-08, від 07.09.2021 № 8467/99-00-20-01-03-08, від 27.10.2021 № 11456/99-00-20-03-03-08, від 10.11.2021 № 12213/99-00-20-01-03-08, від 06.12.2021 № 13654/99-00-20-01-03-08 надано огляд окремих позицій Верховного Суду в податкових спорах.

3. ОГЛЯД НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИХ СПІРНИХ ПИТАНЬ, ЩО СТАЮТЬ ПРЕДМЕТОМ ОСКАРЖЕННЯ, ТА НАЛЕЖНОГО ШЛЯХУ ВИРІШЕННЯ ТАКИХ ПИТАНЬ (ЯКИЙ ВРАХОВУВАТИМЕ ВИСНОВКИ, ВИКЛАДЕНІ У ПОСТАНОВАХ ВЕРХОВНОГО СУДУ) З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОНТРОЛЬНО-ПЕРЕВІРОЧНОЇ РОБОТИ.

Результати розгляду податкових спорів в судовому порядку, які враховують висновки, викладені у постановях Верховного Суду розміщено на головній сторінці офіційного вебпорталу ДПС (www.tax.gov.ua) у розділі «Діяльність» → «Показники роботи» → «Врегулювання податкових спорів» → «Огляд правових позицій Верховного суду в податкових спорах».

Забезпечено на постійній основі складання та аналіз звітності про результати розгляду скарг на рішення територіальних органів ДПС, яка надалі розміщена на головній сторінці офіційного вебпорталу ДПС (www.tax.gov.ua) у розділі «Діяльність» → «Показник роботи» → «Врегулювання податкових спорів» → «Апеляційна практика» → «Інформація про надходження та розгляд скарг (заяв) платників податків на податкові повідомлення-рішення».

Крім того, за результатами проведеного аналізу розгляду скарг платників податків на податкові повідомлення-рішення та інші рішення контролюючих органів під час адміністративного оскарження які надійшли протягом звітного періоду та рішень прийнятих за результатами розгляду таких скарг, встановлено що найбільш поширеними підставами задоволення скарг є:

невірне застосування штрафних санкції відповідно до вимог статті 123 та статті 125 Податкового кодексу України;

нехтування посадовими особами податкових органів вимогами Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків - юридичними особами та їх відокремленими підрозділами затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20.08.2015 № 727 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.10.2015 за № 1300/27745 щодо акту перевірки, який є носієм доказової інформації про виявлені порушення вимог податкового, валютного та іншого законодавства суб'єктами господарювання із посиланням на первинні або інші документи, які зафіксовані в бухгалтерському та податковому обліку, що підтверджують наявність зазначених фактів;

визначення сум грошових зобов'язань поза межами строків позовної давності;

недостатня доказова база, яка використовується підрозділами контрольно-перевірочної роботи під час проведення перевірок та винесенні податкових повідомлень-рішень;

неврахування позиції Верховного Суду та результатів попередніх перевірок.